Published August 26, 2019

Klapalekiana, **55**: 1–2, 2019
ISSN 1210-6100

První nález mravkolva *Dendroleon pantherinus* (Neuroptera: Myrmeleontidae) v Čechách

The first record of the ant-lion *Dendroleon pantherinus* (Neuroptera: Myrmeleontidae) from Bohemia

Miroslav BOBEK

Prusíkova 11, CZ-155 00 Praha 5, Česká republika; e-mail: miroslav.bobek@centrum.cz

Neuroptera, Myrmeleontidae, *Dendroleon pantherinus*, faunistics, first record, Bohemia, Czech Republic

Abstract. This paper presents the first record of *Dendroleon pantherinus* (Fabricius, 1787) from Bohemia. A single specimen was observed in Dneboh village near Mnichovo Hradiště in central Bohemia on 27th July 2018.

ÚVOD

Mravkolev okatý, *Dendroleon pantherinus* (Fabricius, 1787), je termofilní druh rozšířený od Kavkazu po jihozápadní Francii (Colombo et al. 2013). Na většině areálu se vyskytuje lokálně a řídce, obecně patří k nejvzácnějším a nejvíce ohroženým druhům čeledi Myrmeleontidae v Evropě (Dobosz 2004). Taktéž v České republice byl řazen mezi kriticky ohrožené druhy (Zelený 1992, 2005), avšak v recentním zpracování Červeného seznamu bezobratlých celá skupina síťokřídlého hmyzu chybí (cf. Hejda et al. 2017).

Dendroleon pantherinus byl v České republice donedávna znám pouze z jižní Moravy (Šumpich 2015, Kuras & Mazalová 2018), v roce 2017 však byl zjištěn v Bukovci u Jablunkova v Moravskoslezském kraji (Kuras & Mazalová 2018, AOPK ČR 2018).

MATERIÁL A METODIKA

Materiál: Bohemia centr., Mnichovo Hradiště distr., Dneboh env. (5456), 50°31'41"N, 15°01'36"E, 257 m n.m., 27.VII.2018, 1 ex., M. Bobek observ., I. Rehák et J. Farkač revid.

Prezentovaný materiál byl pozorován v intravilánu obce Dneboh, kam byl přilákán okolo 23. hodiny ke světlu v obytném objektu. Byla pořízena fotodokumentace na mobilní telefon a na základě fotografií byla provedena determinace a následně ověřena její správnost (obr. 1).

DISKUSE

Místo nálezu se nachází na hranicích Chráněné krajinné oblasti Český ráj a je značně izolováno od dosud známých nalezišť druhu. Je velmi pravděpodobné, že druh se subrecentně šíří vlivem výrazně teplejšího počasí v posledních letech. Nicméně trvalý výskyt v Čechách bude nutné ověřit dalšími nálezy. V okolí místa nálezu se nachází jehličnaté a smíšené lesy, které by potenciálně mohly poskytnout útočiště pro vývoj druhu.

PODĚKOVÁNÍ. Za pomoc s identifikací nálezu děkuji RNDr. Ivanu Rehákovi (Praha) a doc. PaedDr. Janu Farkačovi (Praha). Za konzultaci týkající se výskytu druhu v Čechách jsem zavázán PaedDr. Antonínu Kačírkovi (Solnice) a za pomoc s přípravou tohoto sdělení Ing. Janu Šumpichovi (Česká Bělá).

Obr. 1. *Dendroleon pantherinus* (Fabricius, 1787), Bohemia, Dneboh, 27.VII.2018.
Fig. 1. *Dendroleon pantherinus* (Fabricius, 1787), Bohemia, Dneboh, 27.vii.2018.

LITERATURA

AOPK ČR 2018: Nálezová databáze ochrany přírody [on-line databáze; portal.nature.cz]. (visited 6.viii.2018).

COLOMBO R., BRAUD Y. & DANFLOUS S. 2013: Contribution à la connaissance de Dendroleon pantherinus (Fabricius 1787) (Neuroptera: Myrmeleontidae). *Revue de l'Association Roussillonnaise d´Entomologie* **22**: 47–53.

DOBOSZ R. 2004*:* Myrmeleontidae. Pp. 84–87. In: GŁOWACIŃSKI Z. & NOWACKI J. (eds): *Polska czerwona księga zwierząt. Bezkręgowce.* (*Polish Red Data Book of Animals Invertebrates*). Instytut Ochrony Przyrody Polskiej Akademii Nauk w Krakowie and Akademia Rolnicza im. A. Cieszkowskiego w Poznaniu, Krakow and Poznan, 448 pp. (in Polish, English summary).

HEJDA R., FARKAČ J. & CHOBOT K. (eds) 2017: *Červený seznam ohrožených druhů České republiky – bezobratlí.* Red list of threatened species of the Czech Republic – invertebrates. *Příroda* **36**: 1–612 (in Czech and English).

KURAS T. & MAZALOVÁ M. 2018: Distribution of the antlion Dendroleon pantherinus (Neuroptera: Myrmeleontidae) in the Czech Republic. *Acta Musei Silesiae, Scientiae Naturales* **67**: 1–6.

ŠUMPICH J. 2015: Records of three rare ant-lion (Neuroptera: Myrmeleontidae) species from the Czech Republic. *Acta Musei Moraviae, Scientiae Biologicae* **100**: 17–22.

ZELENÝ J. 1992: Mravkolev okatý Dendroleon pantherinus (Fabricius, 1787) a mravkolev Myrmeleon bore (Tjeder, 1941). [The antlion Dendroleon pantherinus (Fabricius, 1787) and the antlion Myrmeleon bore (Tjeder, 1941)]. Pp. 81–82. In: ŠKAPEC L. (ed.): *Červená kniha ohrožených a vzácných druhů rostlin a živočichů ČSFR. Díl 3, Bezobratlí.* [*The Red Book of Threatened and Rare Species of Plants and Animals of the CSFR. Part 3, Invertebrates*]. Príroda, Bratislava, 157 pp. (in Czech).

ZELENÝ J. 2005: Neuroptera (síťokřídlí). Neuroptera (net-winged insects). Pp. 163–165. In: FARKAČ J., KRÁL D. & ŠKORPÍK M. (eds): *Červený seznam ohrožených druhů České republiky. Bezobratlí. Red list of threatened species in the Czech Republic. Invertebrates.* Agentura ochrany přírody a krajiny ČR, Praha, 760 pp. (in Czech and English).